

leggen van zijn gevoerd beheer. En toen hij dit wilde doen in de volgende, van 12 Juli, was dit aanleiding tot een heftig incident: burger Chabot ontzegde den afgetredene het recht deze vergadering nog te presideeren.

Indien dit zoo is, zei Wijkmans, dan heb ik op deze bijeenkomst „geen boodschap” en de notulen beelden de situatie heel aardig uit. Wijkmans stond op, schonk de vergadering zijn groet en ging naar huis. Maar ingelanden waren het daarmee heelemaal niet eens: zoolang Wijkmans geen rekening had gedaan, bleef hij voorzitter! In de volgende vergadering kweet hij zich van zijn plicht.

Het einde van de laanrepublieken was roemloos. Innerlijk verzwakt, doordat de meer aanzienlijke ingeland elders zijn zomergenoegens zocht en de warmoezier zijn tuin overbracht verder buiten de stad, vielen zij zonder ernstigen tegenstand ten offer aan den grond- en geldhonger van de groote stad.

Het einde van de Eendragtslaan is echter merkwaardig omdat het samenvalt met het begin van een nieuw tijdperk in de stadsontwikkeling van Rotterdam: de uitvoering van Rose's uitbreidingsplannen buiten de oude singels.

In de vergadering van 26 November 1856 wordt medegedeeld dat de Gemeente bij minnelijke schikking voor het kamp weiland, noodig voor het graven van den Westersingel, f 13.545.— had geboden op een vraagprijs van f 30.000.— en dat van de zoo mondeling als schriftelijk aan de commissie uit Gedeputeerde Staten ingediende bezwaren, zooals spijtig genotuleerd wordt, „geen de minste notitie” was genomen. Men zou zich verzetten en in 1859 wees de Rechtbank f 18.000.— toe. Dan komt er in de vergadering van 9 Juni een uitvoerige discussie over de verdeling van het overblijvende eerste kamp – dat achter de tuinen – in verband met het hangende uitbreidingsplan. Met algemeene stemmen besluit men dit land tusschen de dertig ingelanden te verdeelen, in perceelen ter breedte van ieders bezit en doorgaande tot aan het waterproject, met verrekening van hetgeen ieder – tengevolge van het verschil in diepte – meer of minder dan $\frac{1}{30}$ der totaal-oppervlakte zal verkrijgen. Maar niemand zal het recht hebben iets op zijn aldus verkregen grond te